Päätös vesihuoltolain (119/2001) 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta

YMPLTK 31.03.2026
353/11.03.03/2025

Päätös vesihuoltolain (119/2001, 681/2014) 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta, jossa haetaan vapautusta Aurinkovuoren Vesi Oy:n vesijohtoon ja jätevesiviemäriin sekä Asikkalan kunnan hulevesiviemäriverkostoon liittämisvelvollisuudesta.

Hakemuksen osalta hulevesiviemäriin (sade- ja sulamisvedet sekä perustusten kuivatusvedet) liittämistä ei ole tarkasteltu, koska alueella ei ole erillistä hulevesiviemäriverkostoa eikä sitä koskevaa toiminta-aluetta.

Hakija
[redacted]

Kiinteistö ja sen sijainti
Vapautushakemus liittämisvelvollisuudesta koskee kiinteistöä Lohiranta (16-402-1-59) osoitteessa [redacted], 17200 Vääksy. Kiinteistön koko on 4380 m². Kiinteistö sijaitsee vesihuoltolaitoksen vahvistetulla toiminta-alueella ja taajama-alueella sekä Päijänteen ranta-alueella ja Aurinkovuoren (0401601) 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Alueella on voimassa Piekkolan asemakaava. Kiinteistö sijaitsee loma-asuntojen korttelialueella.

Kiinteistön käyttötarkoitus ja varustelutaso
Kiinteistöllä on vuonna 1965 rakennettu 63 m² osavuotiseen käyttöön soveltuva vapaa-ajan asuinrakennus, sekä vuonna 1965 rakennettu 11 m² ja vuonna 1980 rakennettu 9 m² talousrakennus. Vapaa-ajan kiinteistö on yhden henkilön vähäisessä käytössä. [redacted]

Kiinteistöllä on kompostoiva kuivakäymälä. Vapaa-ajan rakennuksen yhteydessä on sauna, josta pesuvedet johtuvat lattiassa olevasta reiästä mökin alle imeytymään maaperään. Saunan harmaiden jätevesien imeytyspaikan etäisyys vesistöstä on noin 13–14 metriä. Kiinteistön omistajan tietojen mukaan saunan pesuvedet johtava putki menee mahdollisesti maaperään asti, eikä saunatilojen lattian ja maanpinnan välissä ole tilaa.

Saunassa käytetään järvestä otettua kantovettä. Kiinteistön omistajan mukaan saunaa käytetään harvoin. Juomavesi tuodaan kiinteistölle kanistereissa mukana. Kiinteistöllä ei ole kaivoa, eikä vesikalusteita. Tiskaus tehdään ulkona vadissa ja vedet on kaadettu kasveille. Talousrakennuksissa ei käytetä vettä.

Hakemuksen perustelut
Hakemuksessa vesihuoltoon liittämisvelvollisuudesta vapauttamista on perusteltu vedenkäytön vähäisyydellä ja liittämisestä aiheutuvien kustannusten kohtuuttomuudella vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäiseen tarpeeseen [redacted] nähden. Kiinteistössä ei ole talvella lämmitystä, joka suojaisi vesimittaria jäätymiseltä. Kiinteistön olosuhteiden ei koeta vaarantavan vesihuollon asianmukaista hoitamista tai asukkaiden yhdenvertaisuutta.

Asian käsittely
Hakemus on tullut vireille 12.5.2025. Vapautushakemuksesta on pyydetty ja saatu lausunnot Päijät-Hämeen ympäristöterveydestä ja Aurinkovuoren Vesi Oy:ltä. Lisäksi Asikkalan kunnan ympäristönsuojelutarkastaja on käynyt kiinteistöllä tarkastuskäynnillä 19.11.2025 ja kirjannut käynnistä lausunnon. Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine lausunnoista 1.2.2026 mennessä. Vastine jätettiin 15.1.2026.

Annetut lausunnot
Asikkalan kunnan ympäristönsuojelutarkastaja on lausunut tarkastuskäynnistä seuraavaa:
Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaan pohjavesialueilla on puhdistettujen ja puhdistamattomien talousjätevesien maahan imeyttäminen kielletty. Muita kuin WC-vesiä sisältävät vähäiset jätevedet voidaan kuitenkin imeyttää puhdistettuina myös pohjavesialueella, mikäli siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Määrältään vähäiset pesuvedet voidaan imeyttää 10–20 m rantaviivasta, mutta vähäisetkään pesuvedet eivät saa joutua suoraan vesistöön. Vesimäärän katsotaan olevan vähäinen niillä kiinteistöillä, joilla on kantovesi tai ns. kesävesi, mutta ei kiinteitä vesikalusteita. Saunan vähäisten harmaiden vesien johtumisesta saunan alapuolella ei ole täyttä varmuutta.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys on lausunut 8.1.2026 hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):
Lähtökohtaisesti myös vapaa-ajan asutus tulisi liittää talousvesi- ja viemäriverkkoon vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Vähäisessä käytössä olevalle vapaa-ajan kiinteistölle on kuitenkin mahdollista tuoda talousvesi kantovetenä verkoston piiristä. Tällöin vapautuksen myöntämiselle velvollisuudesta liittyä talousvesiverkkoon ei ole terveydensuojelun kannalta estettä.

Terveydensuojelullista estettä myöntää vapautus velvollisuudesta liittyä viemäriverkkoon ei ole, mikäli kiinteistön jätevesien käsittely täyttää ympäristönsuojelulainsäädännön ja Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset, kun huomioidaan kiinteistön sijainti pohjavesi- ja ranta-alueella. Jätevesien käsittelyllä ei saa olla haitallista vaikutusta pohjaveden tai naapurikiinteistöillä mahdollisesti sijaitsevien talousvesikaivojen veden laadulle eikä ranta-alueen virkistyskäytölle. Kiinteistön välittömässä läheisyydessä ei sijaitse terveydensuojelun valvonnassa olevaa yleistä uimarantaa, jonka veden laatuun jätevesien käsittelyllä voisi olla vaikutusta.

Terveydensuojeluviranomaiselle ei myöskään ole tullut kiinteistön jätevesien käsittelyä koskevia yhteydenottoja.

Terveydensuojeluviranomainen ei ota kantaa liittymisestä aiheutuviin kustannuksiin tai muihin hakemuksessa esitettyihin vapautusperusteisiin. Mikäli vapautus liittymisvelvollisuudesta myönnetään, vapautusperusteet tulee arvioida uudelleen, mikäli kiinteistön omistussuhteissa, varustelussa tai käytössä tapahtuu muutoksia.

Tämä lausunto perustuu hakemusasiakirjoissa ja ympäristönsuojeluviranomaisen tarkastusmuistiossa annettuihin tietoihin.

Aurinkovuoren Vesi Oy on lausunut 13.1.2026 hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):
[redacted] *Talousvesi tuodaan mukana, muu käyttövesi otetaan järvestä. Kiinteistöllä syntyvät jätevedet imeytetään maahan.*

Vesihuoltolain (119/2001, 10 §) mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen talousvesi- ja jätevesiviemäriverkostoon. Tämä edellyttää kaikkien kiinteistöjen liittämistä vesihuoltolaitoksen runkolinjoihin. Tällä varmistetaan vesihuollon toimintavarmuus alueella sekä se, että jätevedet käsitellään asianmukaisesti.

Hakijan vastine
Vastineessaan hakija toteaa, että Päijät-Hämeen ympäristöterveyden lausunnon osalta hänellä ei ole lausuttavaa tai tarkastusmuistiosta huomautettavaa. Hakija tuo esiin, että pesuvesiä syntyy harvoin. Niiden määrä on erittäin vähäinen, ja tulee imeytetyksi kasvistoon. Pohjaveden pilaantumisvaaraa ei ole.

Vastineessaan hakija toteaa myös, että Aurinkovuoren Vesi Oy ei ole lausunnossaan yksilöinyt, millä tavalla rannassa olevan kiinteistön vapauttaminen velvollisuudesta vaarantaisi merkittävästi tällä alueella vesihuollon taloudellista tai asianmukaista hoitamista, kuten 1.1.2016 voimaantullut laki edellyttää. Hakija kokee, että liittäminen verkostoon muodostuisi kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuvat kustannukset, liittämisestä aiheutuvat kustannukset sekä erityisesti vesihuoltolaitoksen palvelujen erittäin vähäinen tarve.
[redacted]

Ympäristönsuojelun vastaus vastineeseen
12.5.2025 vireille tulleen vapautushakemuksen päätöksenteossa sovelletaan 1.9.2014 voimaan tullutta lakia (22.8.2014/681), joka on ollut voimassa oleva laki asian tullessa vireille.

Päätösehdotuksen perustelut
Vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n (22.8.2014/681) mukaan vesihuoltolaitoksen vahvistetulla toiminta-alueella ja tilastollisella taajama-alueella sijaitsevalla kiinteistöllä on lähtökohtaisesti velvollisuus liittyä vesi- ja viemäriverkostoon. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen kiinteistön liittämisvelvollisuudesta (11 § (22.8.2014/681)). Vapautus voidaan myöntää vain, jos liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittämisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palveluiden vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy. Vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Lisäksi edellytyksenä vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä ja kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Jotta vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö voidaan vapauttaa velvollisuudesta liittyä vesihuoltolaitoksen vesihuoltoverkostoon, on kaikkien vesihuoltolain 11 §:n (22.8.2014/681) 2 momentissa määriteltyjen edellytysten ja lisäedellytysten täytyttävä.

Kohtuuttomuuden edellytys täyttyy kiinteistöillä, joiden vedenkäyttö on vähäistä. Tällaisia ovat tyypillisesti kantovesikiinteistöt ja ne, joiden varustelutaso vastaa kantovesikiinteistöä. Kyseessä on vähäisessä käytössä oleva vapaa-ajan asuinrakennus, jossa on sauna. Saunaan pesuvedet kannetaan järvestä. Juoma- ja elintarvikevesi tuodaan kiinteistölle mukana. Kiinteistöllä on kuivakäymälä. Kiinteistön vesihuoltolaitoksen palvelujen tarve voidaan nähdä vesihuoltolaissa tarkoitetulla tavalla vähäiseksi ja siten kohtuuttomuuden edellytys täyttyy näiltä osin.

Kiinteistön vedenkäyttö on vähäistä, joten kiinteistön vapauttamisen ei nähdä vaarantavan taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Aurinkovuoren Vesi Oy ei ole lausunnossaan esittänyt sellaista seikkaa, jonka perusteella vapautuksen myöntämisen voisi katsoa vaarantavan vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, joten voidaan nähdä, että vesihuoltolain mukainen edellytys siitä, että vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, täyttyy.

Lisäedellytyksenä vesijohtoon liittämisvelvollisuudesta vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä. Juoma- ja elintarvikevesi tuodaan kiinteistölle mukana. Tähän

tietoon perustuen vapautuksen vesihuoltolain mukainen lisäedellytys täyttyy.

Lisäedellytyksenä jätevesiviemäriin liittämisvelvollisuudesta vapauttamiselle on, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulain vaatimusten mukaisesti. Ympäristönsuojelulain (527/2014,155 §) mukaan:
Jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkostoon eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maahan, vesistöön taikka ojaan, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon. Muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamatta maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lisäksi Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä (1.7.2021, 5 §) annetaan seuraavia määräyksiä talousjätevesien johtamisesta ja käsittelystä:
Pohjavesialueilla on puhdistettujen ja puhdistamattomien talousjätevesien maahan imeyttäminen kielletty. Muita kuin WC-vesiä sisältävät vähäiset jätevedet voidaan kuitenkin imeyttää puhdistettuina myös pohjavesialueella, mikäli siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Määrältään vähäiset pesuvedet voidaan imeyttää 10–20 m rantaviivasta. Vähäisetkään pesuvedet eivät saa joutua suoraan vesistöön. Vesimäärän katsotaan olevan vähäinen niillä kiinteistöillä, joilla on kantovesi tai ns. kesävesi, mutta ei kiinteitä vesikalusteita.

Kiinteistöllä ei muodostu käymälävesiä. Kiinteistön saunasta ja tiskien puhdistamisesta muodostuvat harmaat jätevedet imeytetään maaperään. Saunan harmaiden jätevesien imeytyspaikan etäisyys vesistöstä on noin 13–14 metriä. Voidaan arvioida, että kiinteistön jätevesien johtamisesta ei aiheudu ympäristön tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa, koska määrät ovat vähäisiä ja jätevedet eivät sisällä käymälävesiä. Arvio on tehty hakemuksen vedenkäyttöön liittyvien tietojen ja tehdystä tarkastuskäynnistä saatujen tietojen perusteella. Kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulain vaatimusten mukaisesti ja vapautuksen vesihuoltolain mukainen lisäedellytys täyttyy.

Koska kaikki vesihuoltolain (119/2001) 11 §:ssä (22.8.2014/681) määritellyt edellytykset ja lisäedellytykset täyttyvät, haettu vapautus vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta voidaan myöntää. Aurinkovuoren Vesi Oy:n vesihuoltoverkostoon liittäminen muodostuu hakijalle kohtuuttomaksi ottaen huomioon kiinteistön alhaisen varustelutason, vedenkäytön ja käyttöasteen. Terveydensuojeluviranomainen on puoltanut vapautusta.

<u>Sovelletut oikeusohjeet</u>
Vesihuoltolaki (119/2001) 10 § (22.8.2014/681), 11 § (22.8.2014/681)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 155 §

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 1.7.2021 5 §

Asiassa annettava päätös toimitetaan tiedoksi asianosaiselle, Aurinkovuoren Vesi Oy:lle sekä Päijät-Hämeen ympäristöterveydelle.

Valmistelija

Anu Ahonen, määräaikainen ympäristönsuojelutarkastaja
044 778 0911, anu.ahonen@asikkala.fi

Esittelijä

Ympäristönsuojelutarkastaja ma Ahonen Anu

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta myöntää kiinteistölle Lohiranta (16-402-1-59) toistaiseksi voimassa olevan vesihuoltolain mukaisen vapautuksen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta. Kiinteistön omistajan tulee varmistaa saunan harmaiden jätevesien ja astioiden puhdistamisesta muodostuvien vähäisten jätevesien maaperään imeyttäminen niin, ettei pintavaluntaa pääse syntymään ja imeyttäminen tapahtuu Asikkalan ympäristönsuojelumääräysten mukaisella etäisyydellä rantaviivasta materiaaliin, joka on tarvittaessa helposti vaihdettavissa. Toistaiseksi voimassa oleva vapauttaminen koskee ainoastaan nykyistä kiinteistön omistajaa ja hakemuksessa esitettyjä olosuhteita. Kiinteistön omistajan tai haltijan on ilmoitettava viipymättä Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluun, mikäli olosuhteet kiinteistöillä muuttuvat hakemuksessa ilmoitetusta. Kiinteistön omistajan tai haltijan vaihtuessa tieto vesihuoltolain mukaisesta liittämisvelvollisuudesta pyydetään välittämään kiinteistön uudelle omistajalle tai haltijalle.

Päätös